

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 89
hallituksen esityksen johdosta lisäyksistä ja muutoksista vuoden
1980 tulo- ja menoarvioon.**

Eduskunta on 25 päivänä marraskuuta 1980 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistele-
vasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o
216 lisäyksistä ja muutoksista vuoden 1980
tulo- ja menoarvioon.

Valiokunta on käsitellyt asian ja on saamiensa
selvitysten perusteella päättänyt asettua puol-
tamaan hallituksen esityksen hyväksymistä kui-
tenkin seuraavin muutoksin ja huomautuksin.

26.05.01. Palkkaukset (arviomääräraha).
Valiokunta edellyttää, että hallitus kiireellisesti
selvittää ne toimenpiteet, jotka ovat tarpeen
verovalitusruuhkien purkamiseksi lääninoikeus-
kohtaisesti ja että selvityksen perusteella ryh-
dytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

**29.11.70. Opetusvälineiden ja kaluston
hankkiminen** (siirtomääräraha). Valiokunnan
saaman selvityksen mukaan momentille Vasa
övningskola -nimistä oppilaitosta varten ehdo-
tettu määräraha sattaa osoittautua niukaksi tar-
peellisen kaluston ja opetusvälineiden hankki-
mista varten. Tämän vuoksi valiokunta edellyt-
tää hallituksen seuraavan tilannetta ja ryhtyvän
tarvittaessa sen vaatimiin toimenpiteisiin.

29.37.72. Tietokonelaitteiden hankkiminen
(siirtomääräraha). Tällä kohdalla valiokunta
edellyttää hallituksen kiireellisesti selvittävän
tietokonepohjaisen opetusmenetelmän käyttö-
mahdollisuudet ja ryhtyvän sen perusteella
tarpeellisiin toimenpiteisiin tietokonepohjaisen
opetuksen kehittämiseksi. Lisäksi valiokunta
katsoo, että Tampereen yliopistolle on luotava
edellytykset hankkia sellainen tietokoneen pe-
rusyksikkö, johon myöhemmin tarvittaessa voi-
daan liittää tietokonepohjaiseen opetukseen tar-
vittava lisälaitteisto. Lisäksi valiokunta katsoo,
että hallituksen tulisi kehittää tietokonelaittei-
den hankintamenettelyä huomioon ottaen näi-
den laitteiden lisääntyvä hankintatarve.

29.90. Taiteen tukeminen. Valiokunta on
täsmentänyt luvun perusteluja siten, että Tam-
pereen Työväen Teatterin uudisrakennushank-

keen 90 000 000 markan kustannusarvio perus-
tuu kesäkuun 1980 rakennuskustannusindeksiin
arvoon. Valtion prosentuaalinen käyttömeno-
avustus lasketaan kokonaiskäyttömenoista, joi-
hin luetaan kuuluvaksi myös teatteritalon ra-
kentamiseen otettavien lainojen korkokustan-
nukset.

**29.90.53. Veikkausvoittovarot taiteen tuke-
miseen** (arviomääräraha). Momentin perus-
teluissa on ehdotettu 1 000 000 markkaa koti-
maisen elokuvan tuotantotuen lisäämiseen,
1 670 000 markkaa momentin käyttösuunnitel-
man mukaisten kohteiden lisärahoitukseen ja
6 560 000 markkaa taidelaitosten rakentamis-
avustuksia varten. — Valiokunta on saamansa
selvityksen perusteella muuttanut momentin
perusteluja edellä mainituilta osin siten, että
kotimaisen elokuvan tuotantotukea varten va-
rattuun määrärahaan on lisätty 250 000 mark-
kaa, käyttösuunnitelman mukaisten kohteiden
lisärahoitukseen on lisätty 60 000 markkaa ja
taidelaitosten rakentamisavustuksia varten va-
rasta määrarahasta on vähennetty 310 000
markkaa.

Momentin perusteluissa on uuden ooppera-
talon osalta muun muassa todettu, että raken-
nushanke toteutetaan valtion toimesta ja rahoit-
etaan käyttämällä ensisijaisesti veikkausvoitto-
varoja. — Veikkausvoittovarojen tuotto sekä
siitä rahoitettavien kohteiden lukumäärä ja nii-
den jatkuva rahoitustarve huomioon ottaen
saattavat nämä varat osoittautua riittämättömik-
si uuden oopperatalon ensisijaiseen rahoittami-
seen, minkä vuoksi hankkeen toteuttamiseen
on varauduttava osoittamaan myös tarpeellinen
määrä yleisiä varoja.

Momentin perusteluissa on edelleen todettu,
että uuden oopperatalon rakentamisen edelly-
tyksenä Helsingin kaupungilta vuokrattavalle
tontille on, että Helsingin ja muiden pääkau-
punkiseudun kaupunkien tuki Suomen Kansal-
lisooopperan käyttökustannuksiin nostetaan Hel-

singin kaupungin nykyisin suorittamasta 5 prosentista sille suhteelliselle tasolle, millä suuret kaupungit tukevat teatterilaitoksia ja että Helsingin kaupunki vastaa muun muassa tontin ulkopuolisista liikennejärjestelyistä aiheutuvista kustannuksista ja osoittaa tarvittavat autopaidat tontin ulkopuolelta korvauksesta. — Ottamatta vielä tässä yhteydessä lopullista kantaa siihen, kuinka suureksi Helsingin ja muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien osuuden Suomen Kansallisoopperan käyttökustannuksista tulisi muodostua, valiokunta kiirehtii käyttökustannusten jakoa koskevien neuvottelujen loppuunsaattamista. Lisäksi valiokunta katsoo, että uuden oopperatalon varsinainen rakentamispäätös tulisi tehdä vasta sen jälkeen kun neuvottelut käyttökustannusten jaosta on saatettu päätökseen. Samalla valiokunta kuitenkin edellyttää, että oopperatalon suunnittelu voi jatkua edelleen häiriöttä.

29.91.50. *Veikkausvoittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen* (arviomääräraha). Momentin perusteluissa on ehdotettu 7 000 000 markkaa urheilu- ja liikuntakasvatustalosten rakentamiseen myönnettäviä avustuksia ja halpakorkoisia lainoja varten jaettavaksi seuraavan viiden vuoden kuluessa. — Valiokunta on tältä osin muuttanut momentin perusteluja siten, että mainitut 7 000 000 markkaa osoitetaan pääosin urheilu- ja liikuntakasvatustalosten rakentamiseen myönnettäviä avustuksia ja halpakorkoisia lainoja varten jaettavaksi seuraavan viiden vuoden kuluessa.

29.91.54. *Nuorisotyöttömyyden seurauksivaikutusten lieventäminen* (siirtomääräraha). Saamansa selvityksen perusteella valiokunta on muuttanut momentin määrärahan siirtomäärärahaksi. Samalla valiokunta on muuttanut mo-

mentin perusteluja siten, että momentin määräraha voidaan käyttää myös kesätyöpaikkaa vailla olleiden aktivoimiseen tähtäävää toimintaa varten.

31.55.(42.) *Lehdistön yleinen kuljetustuki*. Momentti ja sille ehdotettu 6 000 000 markan määräraha on poistettu lisämenoarviosta.

33.99.55. *Valtionavustus Urho Kekkosen Kuntoinstituutista tutkimuslaitoksen rakentamiseen* (siirtomääräraha). Valiokunta edellyttää, että hallitus ehdottaessaan voimavaroja suunnattavaksi liikunnan ja kansanterveyden tutkimustoimintaan kiinnittää huomiota alan tutkimuslaitosten kehittämistarpeeseen ja toiminnan koordinointiin.

Edellä lausuttuun viitaten ja muissa kohdissa hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat lisäykset ja muutokset vuoden 1980 tulo- ja menoarvioon:

NUMEROTAULUKKO

(Kuten hallituksen esityksessä paitsi, että momentin 29.91.54 määräraha muutetaan siirtomäärärahaksi, ja että momentti 31.55.42 poistetaan.)

Samalla valiokunta ehdottaa,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston edellä mainittujen menojen suorittamiseen käyttämään valtiolle vuoden 1980 aikana kertyviä tuloja.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1980.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Salolainen, varapuheenjohtaja J. Laine, jäsenet Breilin, Forsman, Hokkanen, Jokela, M. Järvenpää (osittain), Koppanen, Lampinen, Linna (osittain), Manninen (osittain), Melin, Niskanen, Rantala, Rosnell (osittain), A. Stenbäck (osittain), Sutinen, Tamminen ja Tenhiälä sekä va-

rajauset Hautala (osittain), Impiö (osittain), Koivisto, Koskenniemi (osittain), Malm (osittain), Martikainen (osittain), Muurman (osittain), Pohjala (osittain), Poutanen (osittain), Puolanne (osittain), Sirén (osittain), Söderström (osittain), Tikka (osittain), Uitto (osittain) ja Vänskä (osittain).

Vastalause.

TULOT

12.39.04. *Menorästien ja siirrettyjen määrärahojen peruutukset.*

Viitaten edustaja Söderströmin tänään allekirjoittamaan ja toiseen lisämenoarvioon liittämään Finnvalco Oy:n lopettamista koskevaan asiaan jättämään vastalauseeseen, ehdotamme,

että momentti 12.39.04 poistettaisiin.

MENOT

27.25.16. *Uusinta* (siirtomääräraha).

Hallitus esittää tilausvaltuuksia pidennettävän 1983 saakka sekä valtuuden korotusta 90 000 000 markasta 132 000 000 markkaan. Kyseessä on lentokaluston tilausvaltuus. Emme ole voineet hyväksyä tilausvaltuuden laajennusta. Kyseinen valtuus ei vastaa rauhanomaista

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1980.

Sten Söderström

ulkopoliittista linjaamme, vaan asettaa entisestään jo järkkyvän vakaumuksen Suomen rauhantahtoisuudesta kyseenalaiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentin 27.25.16 perustelut poistettaisiin.

28.38.60. *Siirto valtion subdennerahastoon.*

Mielestämme ei ole mitään perusteluja siirtää valtion varoja suhdannerahastoon, kun samaan aikaan valtio lisää lainanottoaan ja monia tärkeitä kansalaisten kannalta välttämättömiä asioita jätetään hoitamatta valtion rahavaikeuksiin vedoten.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentti 28.38.60 ja sillä oleva 600 000 000 markan siirto subdannerahastoon poistettaisiin.

Irma Rosnell

